

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	David Valner
Studijní program	Výtvarná umění
Obor/ateliér	Multimedia a design – Design skla/ Ústav prostorového a produktového designu
Forma studia	Prezenční Akad. rok 2011/2012
Název práce	Volný objekt na téma proměna
Oponent práce	MgA. Šárka Slaninová

Text oponentury

David Valner se ve své bakalářské práci věnuje tématu vlivu masových médií na člověka. Zajímá jej podíl televizního zpravodajství, internetových zpravodajských serverů, novinových a časopisových článků na utváření určitého obrazu světa i dopad, jaký to má na lidskou psychiku. Jak David Valner vysvětluje, všímá si globálního dosahu informací přinášejících masmédií. Dané téma autor rozpracovává následujícím způsobem:

1. Dojmy, které v něm zprávy zanechávají, přenáší David Valner na papír prostřednictvím metody automatické kresby.
2. Vzniklé náčrty mu slouží jako návrhy k realizacím objektů.

Nejprve se zastavím u teoretické části práce. David Valner ji uvádí kapitolou o surrealismu. Surrealisté, a toho si je autor vědom, tvůrčí metodu volných asociací používali. David Valner se k volbě této metody ve své závěrečné práci rovněž přiklání. Metoda tvorby na základě volných asociací má sloužit jako zábrana před tím, aby informace poskytované médií nemohly projít kritickým sítem rozumu. Autor totiž opakovaně zdůrazňuje, že prostřednictvím automatických kreseb nechce prosazovat svůj vlastní názor na masová média ani na svět.

Podle mého názoru je kontextualizace surrealistického hnutí ve vztahu k tématu oprávněná, přinejmenším v té míře, v jaké se David Valner hlásí k metodě spontánního, automatického záznamu kresby a ve spojitosti s tím k průniku nevědomí do uměleckého díla. Leč metodu automatického záznamu „neobjevili“ až stoupenci moderních uměleckých směrů 20. století. Používal ji už Leonardo da Vinci. Avšak ten ji jako takovou výslovně netematizoval.

Ke zbývajícimu obsahu kapitoly vztahující se k surrealismu a k její formální stránce dodám následující dvě upozornění: 1. Pro účely této práce je nadbytečné vyjmenovávat členy surrealistické skupiny, stejně jako okolnosti jejího vzniku. 2.

Podkapitola „automatismus“, která následuje kapitolu o surrealismu, bohužel působí nehotově. Autor tyto potíže mohl obejít, kdyby samostatnou kapitolu o surrealismu vynechal. Vytvořil by si tak volný prostor pro vysvětlení automatické metody a jejích východisek.

V další části textu jmenuje David Valner umělce, kteří jsou jeho práci inspirativním přínosem. Radí sem tvorbu českých umělců Krištofa Kintery, Jiřího Černického a umělecké skupiny Ztohoven. Zahraniční provenienci reprezentuje tvorba polského umělce Zbigniewa Libery. V kapitolách, které se vztahují k náplni umělecké tvorby zmíněných umělců (a umělecké skupiny), autor sleduje předpoklad, že se jejich tvorba dotýká podstatných otázek souvisejících s vlivem masmédií na člověka.

Vzhledem k autorem vytyčenému tematickému rámci považuji výběr těchto umělců za plně odůvodněný. Co bych však autorovi vytkla, je poněkud volnější zařazení dvou uměleckých děl od Krištofa Kintery do kontextu tématu. Jedná se o díla *A bigger problem than yours* a *All my bad thoughts*. Z Valnerova doprovodného textu totiž přímo nevyplývá, jaká konkrétní významová vrstva těchto děl autora opravňuje k tomu začlenit je do tematického rámce vymezeného problematikou vlivu masmédií na člověka. Tím však nechci říci, že je autorova volba chybná. Pouze se domnívám, že tyto interpretační obtíže vznikly v důsledku příliš širokého uchopení tématu. Téma vlivu masmédií je formulováno skutečně velmi obecně. Chybí zde hlubší rozvinutí konkrétních otázek, ke kterému dané téma vybízí.

Nyní přistoupím k hodnocení praktické části práce.

Automatismus kresebného záznamu, zařazený do úvodní fáze procesu tvorby, Davidu Valnerovi umožňuje odhlédnout od tzv. „pravdy“ mediální reality. Autor na sebe nechává mediální realitu působit přímo. Odpovídá to jeho záměru nenabízet vlastní názor na věc. Valner kreslí do předem načrtnutých tvarů koule, které představují jednoduchý symbol pro planetu Zemi. Dovnitř i vně kruhů vkládá schematizované části rostlin, zvířecích a lidských těl, stejně jako produkty průmyslu a vědy. Šikovně používá nadsázku, velikost některých organismů přehání, u jiných ji zase minimalizuje. Kresby Davida Valnera působí přesvědčivě. Jsou elegantní, křehké a zároveň vtipné. Je velmi zajímavé, že autor prokazuje jemný smysl pro humor v situacích, ve kterých by ho – nahlíženo logikou zdravého rozumu – mělo spíše mrazit. Valner tak, ať už vědomě či nevědomě, vrhá světlo na obraz světa vytvářený médii. Za velmi zdařilé pokládám zvláště koncepční využití tvaru koule, který představuje jednotící prvek všech kreseb. K přesvědčivosti koncepčního řešení dodám, že jsem si autorovy kresby prohlédla ještě dříve, než jsem měla možnost přečíst si jeho práci. S interpretací jejich obsahové a formální stránky jsem neměla nejmenší potíže. Na rozdíl od autora, který by chtěl srozumitelnost kreseb podpořit psaným komentářem, se domnívám, že komunikační náboj obrazového materiálu je sám o sobě dostačující. To však přenechám k dalšímu posouzení tvůrci práce.

V závěrečné fázi tvůrčího procesu se autor soustředí na vytvoření objektů, které vycházejí z návrhů jednotlivých kreseb. Realizace těchto objektů předpokládá, že do procesu tvorby vstupuje volní prvek, představovaný aktivitou rozumu a doprovázený estetickým cítěním autora. Objekty tak přepodstatňují významové vrstvy automatických kreseb. Vlastnosti materiálů, které David Valner používá, dostatečně odpovídají požadavkům celkové koncepce práce.

Celkové hodnocení práce:

Po stránce uměleckého zpracování a celkové koncepcce považuji bakalářskou práci Davida Valnera za velmi zdařilou. Kladně hodnotím jak jednotlivé fáze vedoucí k realizaci objektu, tak objekt samotný. Pozoruhodný je zejména fakt, že David Valner nepoužívá vyjadřovací prostředky vlastní mediálnímu světu. Valner nepracuje s informačními technologiemi, jeho řešení je ryze výtvarné. Automatická kresba mu umožňuje zpřístupnit obecně srozumitelné obsahy lidského nevědomí spjaté s pocity, strachu, úzkosti a ohrožení. Z kreseb i objektů je patrné, s jakou intenzitou média ohrožují naši lidskost, naše citění a uvažování i naše bezprostřední vztahy s okolím. Práce Davida Valnera má silný environmentální charakter.

Jako méně vydařenou hodnotím práci s textem. V textu se nacházejí mnohé stylistické nedostatky a jazykové nepřesnosti. Autor navíc neprokazuje dostatečnou schopnost zacházení s citacemi. Uvedu několik příkladů nepřesností:

- * Poznámka 11 obsahuje nepochybně výrok Krištofa Kintery. Proč to ale není z poznámky zřejmé?
- * Citace nejsou většinou smysluplně zasazeny do výkladového rámce. Volba citace a vřazení citace do kontextu by měla být autorem v textu zdůvodněna. Z textu musí být patrné, kdo je autorem citace, autorův vlastní názor musí být zřetelně odlišen od názorů převzatých.
- * Dílo Krištofa Kintery se jmenuje *Znásilněný podvědomí* (nikoliv *Znásilněný podvědomý*).
- * V seznamu použité literatury se objevují názvy některých titulů, jejichž uvedení v teoretické části textu chybí.

Ač by se od stylistické neobratnosti a schopnosti pracovat s textem dalo v případě studenta uměleckého oboru odhlédnout, přesto si myslím, že by se autor mohl ze svých chyb alespoň minimálně poučit. Formální nedostatky se pochopitelně odrážejí na celkovém vyznění práce.

Davidu Valnerovi položím k zodpovězení u obhajoby tyto otázky: 1. Pokuste se vysvětlit souvislost celkového zpracování bakalářské práce s motivem „proměny“ (viz název práce). Výslovné zohlednění tohoto motivu mi v práci chybí. 2. Zdůvodněte zařazení uměleckých děl Krištofa Kintery *A bigger problem than yours* a *All my bad thoughts* do kontextu práce. 3. Splnily materiály, které jste při konečné realizaci použil, dostatečně Vaši představu o finální podobě artefaktu?

Bakalářskou práci Davida Valnera rozhodně doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace ..velmi dobře.....

V(e) ...Radejčíně..... dne5.6. 2012.....

Slavimír

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte